

Јелица Кисо

БИТИ САМ

ПРИПИСАТИ СУБЈЕКТУ

Бити субјекат, у, унутра, у стопалима, у петама,
бити јак, бити од тела, узбуђен,
где ставити ноге, како ићи, а шта ако не иде,
из ког разлога ходати, ко хода, с ким се хода.
Лабаве су ове неопходности, зато што се подешавају.
Приписати субјекту субјекат, ја сам приписана себи,
то су све исте речи, треба говорити о нечем неопходном.
На пример, о тлу: то је најнижи степен, најсубјективнији.
Али шта се дешава када врх стопала не додирује тле?
Онда не постоји референца,
пошто је оно што се приписује субјекту изван позадине.

ПОНИШТАВАЊЕ НЕКИХ ЧИНИЛАЦА

Од своје најраније доби изабрала сам да оспоравам
своје присуство у свету.
И опет, нисам спречила постојање.
Заправо, нисам избрисала мучну очигледност слободе.
Мој љубавник је тако постао озбиљан човек.
Он као да се упорно ослобађа своје слободе.
Пунећи се смислом – постаје биће.
Бесмисао живљења или слутњу тог бесмисла он оправдава
стваралачким чином.

Мој љубавник, тиранин.
Од своје најраније доби, у неприсуству,
била сам радосна примајући на себе безразложност те радости.

НЕЛАГОДНОСТ

Штефан Цвајг каже да је „оно што зовео злом
заправо несигурност урођена свим људским бићима,
несигурност нас нагони да стремимо према нечему недокучивом,
баш као да је природа завештала нашим душама
неискорењиви удео несигурности из њених извора првобитног хаоса”.
Несигурност нас доводи до покушаја да се вратимо назад међу
надљудске и натчулне елементе.
Таква несигурност ме је терала даље,
док су друге девојчице, које нису имале потребу за самосвешћу,
могле да избегну да се баве самопосматрањем.

ОДБРАНА

Када погреси, држи се увек смело и дрско,
и опходи се као да је она повређена страна.
Ако је ко грди, она с правом закључује да, може бити, тај неки грешни;
по томе судећи, она се пожали својим пријатељицама
излажући случај на сопствени начин, а оне, дакако,
пресуђују у њену корист.

Узгред речено, није трошацика,
сву имовину употребљава за добру кухињу
и поштену бању.

ДРУГЕ ЈАБУКЕ

Пењући се на дрво, бацам с дрвета,
брати је борити се, ратовати. Ладон спава,
у заглавку стоји: Атлант држи небо, идила, буколика,
грана ми вуче сукњу, ситан дар,
следим ланац осујећења и надокнада;
даривање: сиромашна деца се туку као животиње,
гомила се тиска; (одрасли се не сагињу, да некога оборе, да њих неко обори,
у њиховим очима то је исувише ситно).

Пењем се, силазим, отварам руку, храним,
пажња, два, један, зашто ме гледаш тако забезекнуто?
Избија обилато, и отуда: мана пале јабуке.
Попут реке у мору, јабуке ће нам умаћи.
Извесно је, изотропно, истоветно, тиче се идентитета.
Земљу треба умирити њеном властитом утробом.
Јавни оброк: пљуште преполовљене јабуке,
киша јабука се сручила на гладне, посред метежа
падају насумице бачена јата. Митска пројекција
поморанци донетих у Грчку са далеког запада античког света.
Оне које се котрљају, оне које јара није осушила. Затресли су дрво.
Дељење, какав неред, ко ће најцрвенију,
руке нису довољне за плен, пуна туника.

ПРАЗНИК

Све је било спремно. Отишла сам у своју собу, у собу за жене.
Обрисала сам прсте од сапунице о стару кућну сукњу
и спустила рукаве блузе преко црвених руку које су се пушиле од паре.
Села сам поред огромне шоље с чајем. Колач је био подељен,
и мени је следовало парче у којем се налазио златни прстенчић.
Било је пуно смеха и шале док се делио колач.
Морала сам да се смејем због свих светих,
једва сам чекала да се вечера заврши.
После растура у кући, имала сам задатак да попремим сто,
спакујем тањире и чаше, очистим пепељаре, проветрим,
померила сам казаљку на будилнику са седам на шест.

БУЂЕЊЕ

Огласи, рекламе, наранцасте и смеђе мрље
на маргинама нотне свеске, црна хроника у црним квадратима,
а то су квадрати одсуства, мрвице, наслови из новина,
алатке, оловке, пенкала, мала копља, фино зашиљене дрвенке,
прутићи, рамови, повијене главе ексера, подметачи из Берлина,
блага клима напуштених ствари,
хефталица у крају стола прети својом челичном референцом,
сасушена кришка јабуке, заталасана завеса,
њен мехур испуњен облаком ветра, папирићи,
сенка – оштра као бодеж, светло које се разлива, топи,
бдим над стварима.

Треба ми пар добрих чизама, зима ће бити јака.
Тишина-понорница, ствари не дишу,
кажипрстом куцкам по дебелој кори књиге,
звук се појављује као звезда,
а када сам се нагла преко прозора дотичући лактовима хладан камен
угледала сам доле у левку густе ноћи натоварена кола дневном штампом.

ПРИЈАТЕЉ

Још тада сам знала да ће тај мој пријатељ постати успомена:
и његово лице, и његово тело, ствари које ми је дао,
ствари за које сам се повремено претварала да нисам чула
како их изговара.
На том рубу заборавља човек и није баш у стању свега да се сети,
али, ето, на неки необјашњив начин,
сећам се само онога што никада нисам изговорила.
Много тога сам могла да кажем, урадим, али то није изашло из мене.
А ево сада где излази, непризвано, помаља се и дубоко преображава.

БИТИ САМ

Таман онолико колико је човеку потребно да се растерети вероватности.
Бити сам, сам за столом, посматрати светло над главом:
како се пали, како се гаси.
У близини људи, на самој површини усамљености,
у случају узбуне, чврсто решена да им промакнем.